

Elever 8.-10. trinn, 16 år eller eldre

SMITTER KORONAVIRUSET MELLOM ELEVER PÅ SKOLEN?

INFORMASJON OM FORSKNINGSTUDIEN:

Et nytt koronavirus som forårsaker sykdommen covid-19 har spredd seg over hele verden og også i Norge. Det er fortsatt mye vi ikke vet om viruset og sykdommen. Vi skal forske på dette viruset og hvordan det smitter.

Virus er ørsmå skapninger og kan bare ses gjennom et mikroskop. Vi kan bli smittet med koronavirus fra andre som er syke når de hoster eller nyser. Viruset kan også smitte hvis vi tar på noe som er hostet eller nyst på og deretter tar oss i ansiktet. Derfor er det viktig å vaske hendene ofte. Barn som smittes med koronavirus blir sjelden alvorlig syke, men kan få hoste, vondt i halsen, feber eller vondt i magen. Mange merker ingenting og de aller fleste barn blir fort friske igjen. For å unngå å smitte andre får man likevel beskjed om å holde seg hjemme en stund etter at man har vært syk med koronaviruset.

Kroppen beskytter seg mot virus gjennom immunforsvaret. Immunforsvaret består av celler og antistoffer som bekjemper viruset. Antistoffer kan man måle i en blodprøve eller i spytt. Antistoffene hjelper deg å bli frisk og kan gjøre at du slipper å bli syk på nytt med det samme viruset.

Koronaviruset er veldig smittsomt. For å unngå at mange blir syke skal man ikke skal være mange sammen, man skal holde avstand og vaske hendene. Vi vil gjerne lære mer om hvor lett koronaviruset smitter mellom elever på skolen. Det vi skal forske på er:

- Hvor mange blir smittet hvis en elev i klassen blir syk med koronaviruset?
- Hvor mange av de som blir smittet med koronaviruset blir syke?
- Finner vi koronaviruset i spyttet ditt?
- Finnes det antistoffer mot koronaviruset i spyttet ditt?
- Finner vi det samme koronaviruset hos alle som er smittet?

HVORFOR BLIR JEG INVITERT TIL Å VÆRE MED?

Du blir invitert til å være med i denne studien enten fordi du selv har blitt smittet med koronaviruset eller fordi du går på skole med noen som er smittet. Mange av de andre elevene vil også bli spurt om å være med. Hvis du blir med i studien, hjelper du oss å lære mer om koronaviruset. Det er legen i kommunen der du bor som har gitt oss beskjed om at noen på skolen er smittet.

HVA MÅ JEG GJØRE HVIS JEG DELTAR?

Hvis du deltar, kommer vi til å be deg om å spytte i et spesialrør som du får av oss. Vi vil gjerne ha to prøver med spytt fra deg som er tatt på to ulike dager. Prøven skal du ta hjemme og det er ikke ubehagelig. Du vil få informasjon om hvordan du skal gjøre det. En av oss som jobber med undersøkelsen vil komme og hente prøven hjemme hos deg eller på et sted i nærheten av skolen din.

Vi ber deg også om å svare på et spørreskjema om helsen din og om du har noen symptomer. Det tar 5-10 minutter å svare på spørsmålene. I tillegg ber vi deg om å føre en symptomdagbok i perioden vi følger deg. Det kan være i inntil 10 dager. Dagboken tar mindre enn 5 minutter å fylle ut. Det vi lurer på er om du er syk og om du for eksempel hoster eller har feber. Spørsmålene får du på et ark eller på internett.

Dersom du blir syk og du vil kontakte lege så er det viktig at du gjør det uavhengig av studien. Du må ikke vente på oppfølging i denne studien hvis du blir syk.

MULIGE FORDELER OG ULEMPER VED Å DELTA

Vi analyserer spyttprøvene så raskt som mulig og du vil få svaret så snart det er klart.

Du vil få samme oppfølging av legen der du bor, enten du deltar i studien eller ikke. Det er han eller hun som bestemmer hvem som er kontakter til den som er syk og som skal i karantene (smittesporing), og om det er behov for å informere andre.

Ved å delta hjelper du Folkehelseinstituttet å lære mer om hvordan koronaviruset smitter i skolen.

Vi skal ikke gjøre flere undersøkelser av deg enn at du skal spytte to ganger i et rør. Det er ikke farlig eller ubehagelig.

HVA SKJER MED PRØVENE OG INFORMASJONEN OM MEG?

Opplysningene som registreres om deg skal kun brukes for å svare på de spørsmålene vi stiller i forskningsstudien (se over). Det er strenge regler for hvordan informasjon i en forskningsstudie skal oppbevares. Hvis opplysningene skal brukes til noe annet eller brukes senere, så er det en etisk komité og andre myndigheter som kan gi tillatelse til det. Du har også rett til å få vite hva vi gjør for å være sikre på at informasjonen om deg er trygg.

Navnet og fødselsnummeret ditt vil registreres sammen med resultatet fra spyttprøvene (på samme måte som om prøven tas ved et vanlig legekontor). Det er fordi vi har plikt til å melde sykdom med det nye koronaviruset til Meldingssystemet for Infeksjonssykdommer (MSIS). Vi ber deg om lov til å sjekke dine prøveresultater for viruset med prøveresultater registrert i Meldingssystemet for Infeksjonssykdommer (MSIS). Det gjør vi for å sikre god kvalitet på dataene i studien. En slik kobling gjøres ved hjelp av fødselsnummer. Det er veldig få prosjektmedarbeidere som har tilgang til dine personopplysninger.

Etter at prøveresultatene er klare vil navnet og fødselsnummeret ditt erstattes med en kode. Dette kalles aidentifisering. Forskerne vil kun ha tilgang til aidentifiserte data. Prosjektlederen har ansvar for at opplysninger om deg blir behandlet på en sikker måte. Det vil ikke være mulig å kjenne deg igjen når resultatene fra forskningsstudien publiseres.

Prøvene som tas av deg vil bli oppbevart i en forskningsbiobank som heter «Korona barn» på Folkehelseinstituttet. Det er prosjektleder Brita Askeland Winje ved Folkehelseinstituttet som har ansvar for denne.

Du har rett til å få vite hvilke opplysninger som er registrert om deg og du har rett til å få rettet eventuelle feil i det som er registrert. Du har også rett til å få vite hva vi gjør for å være sikre på at informasjonen om deg er trygg. Vi vil oppbevare opplysningene om deg i fem år etter at studien er slutt. Studieslutt er 31. desember 2025, men studien kan forlenges.

DELTAKELSE

Det er frivillig å delta i studien og du må gi ditt samtykke for å kunne være med. Det betyr at du må skrive under på et ark du får av oss, eller digitalt, om at du ønsker å delta i studien. Du kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke ditt samtykke. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg. Dersom du trekker samtykket, vil det ikke forskes videre på opplysningene om deg og spyttprøvene vil bli kastet. Informasjonen om deg vil bli slettet, med mindre de allerede er inngått i analyser eller er brukt i forskningspublikasjoner. Dersom du senere ønsker å trekke deg eller har spørsmål til studien, kan du kontakte prosjektleder via epost.

HAR DU SPØRSMÅL OM STUDIEN ELLER DELTAKELSE?

Benytt epost: koronabarn@fhi.no så skal vi svare deg så raskt vi kan.

Du vil også finne informasjon om studien på Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no/studier/koronabarn

Har du spørsmål om hvordan vi ivaretar personvern og datasikkerhet kan du ta kontakt med personvernombudet ved Folkehelseinstituttet på epost: personvernombud@fhi.no.

Også Datatilsynet kan kontaktes ved å benytte epostadressen: postkasse@datatilsynet.no